

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

15-16 травня 2023 року

Том II

Полтава

Редакційна колегія:

Олег Горб, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доцент;

Станіслав Ковальчук, голова Ради молодих вчених, професор кафедри будівництва та професійної освіти, доцент;

Ілона Яснолоб, начальник науково-дослідного сектору, доцент кафедри підприємництва і права, доцент;

Світлана Козина, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності;

Олександра Біловод, декан інженерно-технологічного факультету, доцент;

Людмила Дорогань-Писаренко, декан факультету обліку та фінансів, професор;

Сергій Кулинич, декан факультету ветеринарної медицини, професор;

Микола Маренич, директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор;

Алла Світлична, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, доцент;

Анатолій Шостя, декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, старший науковий співробітник;

Віктор Радочін, начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету, 15-16 травня 2023 року. Том II. – Полтава: РВВ ПДАУ, 2023. – 229 с.

**СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА**

Genetic characterization of the mirgorod pig breed, obtained by analysis of single nucleotide polymorphisms of genes. *Agricultural Science and Practice*. 2019. Vol. 6(2). P. 47–57. DOI:<http://dx.doi.org/10.15407/agrisp6.02.047>

4. Calta J., Zadinová K., Čítek J., Kluzáková E., Okrouhlá M., Stupka R., Tichý L., Machová K., Stratil A., Vostrý L. Possible effects of the MC4R Asp298Asn polymorphism on pig production traits under ad libitum versus restricted feeding. *Journal of Animal Breeding and Genetics*. 2022. Vol. 140(2). P. 207–215. DOI:<https://doi.org/10.1111/jbg.12751>

УДК 636.4.082

ВПЛИВ РОДИНИ ТА УМОВНОЇ КРОВНОСТІ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ СВИНОМАТОК

Є. Ю. Гученко
yevhenii.huchenko@st.pdaa.edu.ua

Науковий керівник:
Б. С. Шаферівський, к. с.-г. н., доц.

Розведення свиней дає змогу не лише забезпечити продовольчу безпеку країни, але й слугує складовою економічного та соціального розвитку країни.

В останні роки в Україні значно скоротилися кількість порід, поголів'я свиней та суб'єктів господарювання по їх розведенню через ряд об'єктивних та суб'єктивних причин [1, 2], за все більшої кількості імпортованого поголів'я навіть в племінних стадах. При цьому незаперечною є ефективність використання свиней зарубіжного походження не лише для створення гібридного поголів'я, але й нових типів чи ліній [6, 7, 8].

Інтенсифікація розвитку галузі свинарства в Україні узгоджується з поліпшенням племінної бази [4, 5], яка б вбачала раціональні методи оцінки і підбору свиней для збереження вітчизняного поголів'я та удосконалення продуктивності існуючих і створених порід, типів і ліній.

З урахуванням вищевикладеного вбачаємо за доцільне вивчити вплив родини та умовної кровності на відтворювальну здатність свиноматок великої білої породи зарубіжного походження.

Дослідження по визначенню впливу родини та умовної кровності на відтворювальну здатність свиноматок проводили в умовах племінного репродуктора ТОВ «Агрофірма «Маяк» Полтавської області. Одержані результати експериментальних досліджень були опрацьовані методами варіаційної статистики [3] за допомогою прикладної програми MS Excel 2003.

Вбачаючи, що економічне обґрунтування виробництва свинини обумовлюється продуктивністю свиноматок, нами була визначена відтворювальна здатність маток залежно від належності до родини та генотипу. Багатоплідність свиноматок родини Волшебниці варіювала на рівні 10,8 – 11,8 голів, Чорної Птички – 10,4 – 11,3 голів та Герані – 10,7 – 11,5 голів й обумовлювалася спадковістю тварин. При цьому матки усіх досліджуваних

родин з кровністю представників зарубіжного походження, мали не достовірно, але вищі показники багатоплідності, порівняно до чистопородних особин.

Аналогічну тенденцію зафіксовано й щодо великоплідності поросят. Варто також вказати, що серед досліджуваних родин дещо вищі показники багатоплідності мали свиноматки родини Волшебниці. Збереженість поросят від народження до відлучення у віці 45 днів в представниць досліджуваних родин не мала чіткої узгодженості з генотипом та генеалогічним формуванням і знаходилася на рівні 92–95%, підтверджуючи високі материнські якості свиноматок. Жива маса одного поросяти при відлученні у віці 45 днів в наших дослідженнях не мала значної диференціації між генотипами та родинами. В родині Волшебниці різниця між чистопородними матками та з різною кровністю за зарубіжними генотипами за масою однієї голови при відлученні становила 0,7–1,0 кг, родині Чорної Птички – 0,5–0,9 кг і родині Герані – 0,8–0,3 кг за переваги останніх.

Один з найбільш об'єктивних показників оцінки свиноматок за відтворювальною здатністю – маса гнізда поросят при відлученні, незалежно від родини найменшого значення мав у чистопородних особин і збільшувався із підвищенням спадковості свиней зарубіжного походження з 50% до 75%. Як і за масою однієї голови, так і масою гнізда поросят при відлученні не виявлено родини, яка з урахуванням генотипу мала вищі показники досліджуваної ознаки.

З урахуванням необхідності мати чітке уявлення щодо того, яких маток та їх потомків потрібно добирати в стадо для подальшого відтворення, нами був визначений селекційний індекс відтворювальних якостей свиноматки, який об'єднав показники багатоплідності та маси гнізда поросят при відлученні. З'ясовано, що серед маток родини Волшебниці найвищий селекційний індекс відтворювальних якостей мали матки з 75% спадковості свиней зарубіжного походження – 38 балів, що більше від маток іншого походження даної родини на 9,2 – 3,3 балів. В родині Чорної Птички висококровні матки перевищували інших на 8 – 5,3 балів, а в родині Герані на 8,7 – 5,5 балів, відповідно.

Таким чином, за результатами проведених досліджень доведена можливість підвищення продуктивності свиней великої білої породи методами внутрішньопородної селекції. Досліджувані родини свиноматок підвищували показники відтворювальних якостей із збільшенням в їх генотипі спадковості свиней зарубіжного походження.

Список використаних джерел:

1. Гетья А.А., Супрун І.О. Сучасний стан та перспектива розвитку вітчизняного племінного свинарства. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2021. Вип. 2(10). С. 146–152.

2. Войтенко С.Л., Порхун М.Г., Сидоренко О.В., Ільницька Т.Є. Генетичні ресурси сільськогосподарських тварин України початку третього тисячоліття. *Розведення і генетика тварин*. 2019. Вип. 58. С. 110-119.

3. Крамаренко С.С., Луговий С.І., Лихач А.В., Крамаренко О.С. *Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин*: навчальний посібник. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.

4. Ібатулін М.І. Племінне свинарство в Україні: сучасний стан та проблеми вирішення. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Економічні науки*. 2016. № 3. С. 70–76.

5. Церенюк О.М., Гришина Л.П., Перетятко Л.Г. Аналіз племінної бази свинарства України. *Свинарство*. 2022. Вип. 77–78. С. 72–78.

6. Топіха В.С. Сучасний стан та перспектива виробництва високоякісної свинини з використанням свиней вітчизняного і зарубіжного походження. *Свинарство*. 2016. Вип. 68. С. 63–68.

7. Шаферівський Б.С. Продуктивність кнурів спеціалізованих м'ясних порід зарубіжного походження. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2. Т. 7. С. 140-145.

8. Шаферівський Б.С. Вплив кнурів-плідників на відтворювальну здатність свиноматок. *Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпечності харчових продуктів*: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої до 100-річчя створення Поліського національного університету (м. Житомир, 16 червня 2022 р.). Житомир: Поліський нац. ун-т, 2022, С. 7–9.

УДК 636.2

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

С. В. Даніленко
svitlana.danilenko@st.pdaa.edu.ua

Науковий керівник:
Л. М. Кузьменко, к. с.-г. н., доц.

Проблема забезпечення молокопереробних підприємств якісною молочною сировиною залишається актуальною із року в рік. Причина цьому – висока частка господарств населення у структурі заготівельного молока.

Сировинна база одним із найбільших викликів для переробників. При цьому автори вбачають чотири способи забезпечення молочною сировиною [1]: брати те, що є; придбати переробне підприємство з власною сировинною базою; мати власні сільськогосподарські підприємства; розвивати зону постачання.

Із чотирьох запропонованих способів сьогодні найдієвішим є останній – розвиток зони постачання. Для цього бажано було б у структурі переробного підприємства мати фахівців, які б консультували фермерів.

[2] прогнозує, що молочна база в Україні буде трансформуватися від індивідуальних здавачів до кооперативів, дрібних і великих ферм. І тоді все молоко приватного сектору вироблятиметься на сімейних фермах. Така модель подібна до європейської. Однак для її впровадження в Україні необхідно створити певні умови, серед яких: громадський випас корів, наймання фахових ветеринарів, залучення переробних підприємств у структуру вертикальної інтеграції та ін.

Ключовим питанням в експортних можливостях України молочної, як і іншої продукції, є питання якості продукції. Якщо Україна хоче бути

<i>Н. В. Гриценко, G. Woźniak, П. А. Ващенко</i> ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ ГОДІВЛІ ТА ГЕНОТИПУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ.....	96
<i>Є. Ю. Гученко</i> ВПЛИВ РОДИНИ ТА УМОВНОЇ КРОВНОСТІ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ СВИНОМАТОК.....	97
<i>С. В. Даніленко</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	99
<i>В. О. Дяченко</i> СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРОЛІВНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	101
<i>В. І. Колісник</i> ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ЙОГУРТІВ	104
<i>І. І. Лещенко</i> НАПРЯМИ РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ВЕРШКОВОГО МАСЛА	106
<i>А. А. Мікос, Н.І.Пустовий</i> ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ	108
<i>М. І. Руденко</i> ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ІНГРЕДІЄНТІВ У ТЕХНОЛОГІЯХ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ТА КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ.....	109
<i>О. О. Рязанцев, О. Ю. Чизмар</i> УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СХРЕЩУВАННЯ СВИНЕЙ	111
<i>В. Є. Скриннік</i> РЕАЛЬНІСТЬ ХАРЧУВАННЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	112
<i>Р. Р. Славутіна</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦІЛЬНОГО НАСІННЯ СОНЯШНИКУ В ГОДІВЛІ КОРІВ.....	114
<i>А. М. Соломчак</i> СУЧАСНЕ ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТІВ	117
<i>І. В. Сочка</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ КИСЛОМОЛОЧНОГО СИРУ	119
СЕКЦІЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	
<i>С. Ю. Колотій</i> АЛЬТЕРНАТИВНІ ЗЕРНОСУШАРКИ ТА ВИДИ ЇХ ПАЛИВА	124
<i>І. В. Біловод</i> ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ЖНИВ	126